

Звіт Ревізійної комісії
Публічного акціонерного товариства акціонерного банку
«Укргазбанк»

Про результати перевірки фінансово-господарської діяльності
Публічного акціонерного товариства акціонерного банку «Укргазбанк»
за підсумками 2011 фінансового року та достовірності фінансової звітності
станом на 1 січня 2012 року

Відповідно до норм статті 41 Закону України «Про банки і банківську діяльність» та повноважень, що визначені Статутом Публічного акціонерного товариства акціонерного банку «Укргазбанк», Ревізійною комісією Публічного акціонерного товариства акціонерного банку «Укргазбанк» було здійснено чергову перевірку фінансово-господарської діяльності Публічного акціонерного товариства акціонерного банку «Укргазбанк» (далі – Банк) за підсумками 2011 фінансового року. Метою здійснення перевірки було надання загальним зборам акціонерів Банку висновків щодо дотримання Банком вимог законодавства України і нормативно-правових актів Національного банку України, адекватності ведення бухгалтерського обліку, достовірності, повноти та точності фінансової звітності Банку за 2011 рік.

Інформаційними джерелами при проведенні перевірки діяльності Банку були баланси Банку станом на 01.01.2011 та на 01.01.2012, річна фінансова звітність Банку станом на кінець дня 31 грудня 2011 року, звіти, які надаються Банком Національному банку України (Звіт про прибутки та збитки, Звіт про дотримання економічних нормативів та лімітів відкритої валютної позиції, Звіт про формування резерву на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків, Звіт про класифіковані кредитні операції та сформовані резерви за кредитними операціями, Звіт про формування банком резерву для відшкодування можливих втрат від дебіторської заборгованості, Звіт про операції банків з цінними паперами та сформовані під них резерви, Звіт про формування банками резерву за простроченими та сумнівними до отримання нарахованими доходами), звіти служби внутрішнього аудиту за 2011 рік та інші документи. Зібрана під час перевірки інформація дає можливість зробити обґрунтовані висновки щодо результатів діяльності та фінансового стану Банку за період з 01.01.2011 по 31.12.2011.

Бухгалтерський облік у Банку здійснювався відповідно до принципів обліку та нормативних вимог щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, чинних протягом періоду перевірки.

Фінансова звітність Банку складалася відповідно до вимог Положення про облікову політику АБ «Укргазбанк» на 2011 рік, затвердженого протоколом правління Банку від 28.12.2010 № 54, Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 27.12.2007 № 480, та міжнародних стандартів фінансової звітності, на підставі даних бухгалтерського обліку Банку (консолідовано з урахуванням даних філій) з урахуванням коригуючих проводок щодо подій, які коригують дані після дати балансу за певний період.

Перевіркою були встановлені наступні основні фінансові показники діяльності Банку станом на 1 січня 2012 року:

Фінансові результати

Протягом 2011 року Банк отримав доходів у сумі 2 048,3 млн. грн. (2 340,3 млн. грн. за 2010 рік), що складає 87,5 % (-292,0 млн. грн.) у порівнянні з минулим роком. У структурі доходів Банку обсяг окремих видів доходів складає:

- процентні доходи – 1 866,5 млн. грн. (2 216,1 млн. грн. у 2010 році) або 91,1% (94,7 % у 2010 році). Зменшення відносно 2010 року складає 349,6 млн.грн.;
- комісійні доходи – 129,0 млн. грн. (119,1 млн. грн. у 2010 році), або 6,3% (5,1 % у 2010 році);
- торгівельний результат (результат від операцій з іноземною валютою та цінними паперами в торговому портфелі банку) – 52,3 млн. грн. (6,4 млн. грн. у 2010 році), або 2,6% (0,3% у 2010 році);
- інші доходи – 0,5 млн. грн. (мінус 1,2млн. грн. у 2010 році), або 0,0 % (мінус 0,1 % у 2010 році).

Найбільший вплив на формування доходів мали кредитні операції. Зменшення процентних доходів за 2011 рік відносно 2010 року пов'язане з призупиненням нарахування процентних доходів за проблемними кредитами.

За 2011 рік загальна сума витрат Банку склала 5 662,3 млн. грн., що в 2,4 рази більше, ніж за 2010 рік (2 330,2 млн. грн.).

У структурі витрат Банку обсяг окремих видів витрат складає:

- процентні витрати – 1 039,7 млн. грн. (1 089,9 млн. грн. у 2010 році), або 18,4% (46,8% у 2010 році);
- комісійні витрати – 24,9 млн. грн. (22,3 млн. грн. у 2010 році), або 0,4% (1% у 2010 році);
- витрати на формування резервів – 3 992,9 млн. грн., що на 3 306,0 млн. грн. більше ніж за 2010 рік (686,9 млн. грн.), або 70,5% (29,4 % у 2010 році);
- інші операційні витрати – 65,1 млн. грн. (53,1 млн. грн. у 2010 році), або 1,1% (2,3% у 2010 році),
- загальні адміністративні витрати – 525,3 млн. грн. (482,1 млн. грн. у 2010 році), або 9,3 % (20,6 % у 2010 році), у тому числі:
 - на утримання персоналу – 319,5 млн. грн. (309,8 млн. грн. у 2010 році), або 5,6% від загального обсягу витрат (13,3% у 2010 році);
 - на утримання основних засобів – 78,6 млн. грн. (73,0 млн. грн. у 2010 році), або 1,4% від загального обсягу витрат (3,1% у 2010 році);
- податок на прибуток –14,4 млн. грн. (0,3%), у 2010 році – (мінус 4,0) млн. грн. (-0,1%). У 2011 році Банк визнав витрати з відстроченого податку на прибуток. Витрати з поточного податку на прибуток за Декларацією з податку на прибуток за 2011 та 2010 рік дорівнює 0.

За результатами 2011 фінансового року Банк отримав збиток 3 614,0 млн.грн. в зв'язку з формуванням резервів у відповідності до вимог Національного банку України. Прибуток без урахування витрат на формування резервів за результатами 2011 року склав 378,9 млн.грн.

Власний капітал

Протягом 2011 фінансового року власний капітал Банку збільшився на 812,8 млн. грн. і станом на 01.01.2012 склав 2 804,1 млн.грн. (1 991,3 млн. грн. на 1 січня 2011 року).

У 2011 році було збільшено розмір зареєстрованого статутного капіталу на 4,3 млрд. грн.: з 5,7 млрд. грн. (станом на 01.01.2011) до 10,00 млрд.грн. (станом на 01.01.2012) внаслідок рекапіталізації Банку за участю держави в особі Міністерства фінансів України.

Активи Банку

Станом на 1 січня 2012 року у порівнянні з 1 січня 2011 року чисті активи Банку збільшилися на 4 320,5 млн. грн. або на 31,2% до 18 157,5 млн. грн. (за 2010 рік – збільшилися на 1 746,6 млн. грн. або на 18,5% до 13 837,0 млн. грн.).

Станом на 1 січня 2012 року грошові кошти та їх еквіваленти збільшилися на 964,5 млн. грн. (73,7%) та становили 2 272,6 млн. грн. (1 308,1 млн. грн. на 1 січня 2011 року), питома вага грошових коштів в загальних активах складала 12,5 % (9,5% - станом на 01.01.2011). Кошти в інших банках збільшилися у порівнянні з 2010 роком на 125,3млн. грн. (або 6,2 %) до 2 140,5 млн. грн. (2 015,2 млн. грн. на 1 січня 2011 року), питома вага коштів в інших банках в загальних активах складала 11,8% (14,6% на 1 січня 2011 року).

Кредитно-інвестиційний портфель Банку за 2010 рік збільшився на 41,1 % до 12 063,5 млн. грн., питома вага кредитно-інвестиційного портфеля у активах складає 66,4% (у 2010 році – 8 551,5 млн. грн. або 61,8% у сукупній сумі активів).

Активність Банку на ринку цінних паперів в 2011 році у порівнянні з 2010 роком підвищилася. У 2011 році загальний обсяг операцій з купівлі-продажу ОВДП на вторинному ринку склав близько 56 млрд. грн., (47 млрд. грн. у 2010 році), а як первинний дилер на ринку державних цінних паперів Банк здійснив купівлю на суму понад 231 млн. грн. та ОВДП, що номіновані в іноземній валюті на 25 млн. доларів США. Портфель цінних паперів Банку (без урахування процентних доходів та резервів) збільшився на 960,6 млн. грн. (30,8%) – з 3 123,3 млн. грн. (станом на 01.01.2011) до 4 083,9 млн. грн. (станом на 01.01.2012). У 2011 році як і у попередньому, найбільшу частку в портфелі цінних паперів АБ «Укргазбанк» склали державні облігації. Станом на 01.01.2012 на державні облігації припадало 79,2% портфеля цінних паперів Банку (76,8 % станом на 01.01.2011). Залишок державних облігацій, одержаних як внесок до статутного капіталу, на балансі Банку станом на 01.01.2012 складав 0 грн. (станом на 01.01.2011 – 250,0 млн. грн.)

Основні засоби та нематеріальні активи

Станом на 1 січня 2012 року на балансі Банку обліковувалися за балансовою вартістю основні засоби та нематеріальні активи на загальну суму 683,9 млн. грн. (762,0 млн. грн. на 1 січня 2011 року). Зменшення балансової вартості основних засобів пов'язане з уцінкою нерухомості за результатами переоцінки станом на 01.01.2012 (-40,2млн. грн.) та нарахуванням амортизації (57,3 млн. грн.). Питома вага вартості основних засобів та нематеріальних активів Банку в загальних активах Банку станом на 1 січня 2012 року складала 3,8 % (5,5 % на 1 січня 2011 року).

Кредитні операції

Кредитний портфель Банку без урахування процентних доходів, дисконтів та до вирахування резервів станом на 01.01.2012 складає 13 664,8 млн. грн. (8 411,6 млн. грн. станом на 01.01.2011). Структура кредитного портфелю Банку наступна (%):

	01.01.2012	01.01.2011
Кредити корпоративних клієнтів	81,6	70,0
Кредити приватним особам	18,4	30,0
Всього	100,0	100,0

Станом на 01.01.2012 кредитний портфель Банку збільшився на 5 253,2 млн. грн. (62,5%). Збільшення кредитного портфеля відбулося за рахунок кредитів, наданих юридичним особам – з 5 881,6 млн. грн. у 2010 році до 11 150,9 млн. грн. у 2011 році (збільшення на 5 269,3 млн. грн. або на 89,6 %). Кредитний портфель приватних клієнтів зменшився на 16,1 млн. грн. або 0,6 % до 2 513,9 млн. грн. станом на 01.01.2012 (2530,0 млн. грн. станом на 01.01.2011).

У 2011 частка прострочених кредитів (без урахування нарахованих доходів), у кредитному портфелі зменшилася до 30,7 % станом на 01.01.2012 (43,5% станом на 01.01.2011), при цьому частка прострочених кредитів у портфелі корпоративних клієнтів – 30,2% (на 01.01.2011 – 54,9%), у портфелі фізичних осіб (без урахування нарахованих доходів) станом на 01.01.2012 складає 32,7 % (станом на 01.01.2011 – 16,8 %). Збільшення прострочених кредитів фізичних осіб відбулося в основному за кредитами, наданими до 2009 року, більша частина яких вперше вийшла на прострочку у 2008-2009 роках.

Враховуючи якість кредитного портфелю, у відповідності до вимог Національного банку України та за результатами перевірки Національного банку України, Банк сформував резерви під заборгованість за кредитами, включаючи нараховані доходи, станом на 01.01.2012 у обсязі 7 938,5 млн. грн. або 48,9 % від кредитного портфелю (станом на 01.01.2011 – 4 926,1 млн. грн. або 47 %).

Кредитний портфель Банку з урахуванням нарахованих доходів та за вирахуванням резервів станом на 01.01.2012 складає 8 283,2 млн. грн. або 45,6 % в загальних активах Банку (станом на 01.01.2011 – 5 614,6 млн. грн. або 40,6 %).

Практично весь 2011 рік банк здійснював претензійно-позовну роботу для забезпечення можливостей примусового стягнення та реалізації заставного майна. Так, лише за період з 01.01.2011 по 01.01.2012 Банком було подано 910 позовних заяв (в тому числі 812 позовів до фізичних осіб та 98 позовів до юридичних осіб) на загальну суму, що

еквівалентно 1 802 667 732, 82 грн. Судами прийнято рішень на користь банку 1041 рішення (в тому числі 917 рішень по фізичних особах та 124 рішення по юридичних особах) на загальну суму, що еквівалентно 3 168 243 222, 85 гривень.

Протягом 2011 року банком було направлено:

- 142 заяви про порушення кримінальних справ по відношенню до недобросовісних позичальників банку до органів прокуратури, МВС, СБУ та органів ДПА України.

- Органами прокуратури України в інтересах АБ "Укргазбанк" було подано 14 позовів з метою захисту інтересів держави, також органи прокуратури України вступили в розгляд 11 справ з метою захисту інтересів держави за ініціативою АБ «Укргазбанк», на загальну суму що еквівалентно 591 228 131,7 грн.

Протягом 2011 року Банк проводив активну роботу по поверненню проблемної заборгованості, в результаті:

- повернуто 303 млн. грн. проблемної заборгованості.
 - , в т.ч. погашено за рахунок реалізації майна 111 млн. грн.;
- отримані виконавчі документи по 760 проблемним кредитам;
- кількість проблемних кредитів (зі строком простроченої заборгованості більше ніж 30 днів) була зменшена на 513 кредитів з 4 127 до 3 614;
- реструктуризовано 209 проблемних кредитів на загальну суму 392 млн. грн.;
- зменшено проблемну заборгованість по кредитам фізичних осіб на 109 млн. грн. з 1 826 млн.грн. до 1 717 млн.грн.;
- списано 13,6 млн. грн. проблемної заборгованості за рахунок резервів.

Зобов'язання Банку

Станом на 1 січня 2012 року загальна сума зобов'язань Банку склала 15 353,4 млн.грн. (11 845,7 млн. грн. на 1 січня 2011 року).

Обсяг коштів, залучених на міжбанківському ринку, становив 8 754,4 млн. грн. (5 399,0 млн. грн. на 1 січня 2011 року). Питома вага коштів банків у загальних зобов'язаннях Банку складала 57,0% (45,6 % на 1 січня 2011 року). Сума коштів, залучених від Національного банку, у складі коштів Банку складає 4 736,6 млн. грн. або 30,9 % у загальних зобов'язаннях Банку (3 836,60 млн. грн. або 32 % на 01 січня 2011 р.). Збільшення коштів, залучених від Національного банку України обумовлене залученням короткострокового кредиту на умовах РЕПО у сумі 900 млн. грн.

Обсяг боргових цінних паперів, емітованих Банком, зменшився у 2011 році на 39,5млн. грн. (або на 66,0 %) до 20,4 млн. грн. (59,9 млн. грн. станом на 01 січня 2011

року). Таке зменшення відбулося за рахунок погашення Банком частини випущених боргових цінних паперів.

Сума коштів, залучених Банком на умовах субординованого боргу, в 2011 році не змінилася і з урахуванням нарахованих витрат становить 50,4 млн. грн.

Станом на 1 січня 2012 року обсяг коштів клієнтів Банку збільшився на 379,9 млн.грн. (або на 7,3%) до 5 615,0 млн. грн. (5 235,1 млн. грн. на 1 січня 2011 року), що складає 36,6 % у загальних зобов'язаннях Банку (44,2 % на 01 січня 2011 року).

Більшість залучених Банком строкових коштів (87,4%) належить приватним клієнтам, що є загальноринковою тенденцією. Протягом 2011 року відбулося зменшення строкових коштів клієнтів на 30,8 млн. грн. (0,9%) з 3 606,7 млн. грн. (станом на 01.01.2011) до 3575,9 млн. грн. (станом на 01.01.2012). В тому числі зменшення строкових коштів фізичних осіб складає 180,2 млн. грн. (5,45%) до 3 125,1 млн. грн. (станом на 01.01.2012 р.) порівняно з 2010 роком (3 305,3 млн. грн. на 01.01.2011).

Протягом 2011 року відбулося збільшення залишків на карткових рахунках на 184,6 млн. грн. до 1 140,5 млн. грн. (19,3%), в порівнянні з 2010 року (955,9 млн. грн.).

Додержання Банком економічних нормативів

Станом за 31.12.2011 Банк мав такі показники економічних нормативів/лімітів, встановлених Національним банком України. Протягом 2011 року Банк не порушував наведені нижче економічні нормативи/ліміти:

- адекватності регулятивного капіталу/платоспроможності – становив 22,59 % (тут і далі – станом на кінець дня 31.12.2011) (норматив не менше 10%);
- співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів – становив 10,84 % (норматив не менше 9%);
- миттєвої ліквідності - становив 33,52 % (норматив не менше 20%);
- поточної ліквідності - становив 129,89% (норматив не менше 40%);
- короткострокової ліквідності - становив 134,44 % (норматив не менше 60%);
- максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента - становив 153,33 % (норматив не більше 25%);
- великих кредитних ризиків - становив 347,07 % (норматив не більше 800%);
- максимального сукупного розміру кредитів, гарантій та поручительств, наданих інсайдерам, - становив 0,23 % (норматив не більше 30%);
- інвестування в цінні папери окремо за кожною установою - становив 0,71 % (норматив не більше 15%);

- загальної суми інвестування - становив 0,84 % (норматив не більше 60%);
- відкритої довгої валютної позиції - становив 1,23 % (ліміт не більше 5%);
- відкритої короткої валютної позиції - становив 0,55 % (ліміт не більше 10%).

Протягом 2011 року значення нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) було вищим за 25% в зв'язку з кредитуванням НАК «Нафтогаз України» та її дочірніх підприємств, відповідно до постанови Правління Національного банку України «Про окремі питання регулювання грошово-кредитного ринку» від 30.09.2011 №350/БТ **заходи впливу** до Банку за перевищення значення максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7) **не застосовуються** протягом дії договорів із зазначеними позичальниками.

З метою приведення значення нормативу Н7 до нормативних обмежень Банком розроблено графік входження в нормативне значення нормативу Н7, який погоджено та затверджено Національним банком України в рамках Програми фінансового оздоровлення Банку.

Внутрішній аудит Банку

Служба внутрішнього аудиту АБ «Укргазбанк» є складовою внутрішнього контролю банку та має певні повноваження щодо виконання функцій, пов'язаних з наглядом та контролем за діяльністю банку.

Протягом 2011 року проведено 279 аудиторських перевірок, що на 197 перевірок або в 3,4 рази більше ніж у 2010 році. В Головному банку проведено 6 аудиторських перевірок з найбільш ризикових напрямків діяльності - виконання функцій агента валютного контролю; здійснення операцій з основними засобами, нематеріальними активами та товарно-матеріальними цінностями; ведення податкового обліку; проведення операцій на міжбанківському ринку та дилерських операцій; здійснення кредитних операцій; дотримання банком вимог законодавства України з питань запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом.

Перевірками були охоплені 86 установ банку (проти 17 в 2010 році), з яких 8 - вперше з часу їх створення (відділення Івано-Франківської обласної дирекції, Волинської та Подільської регіональних дирекцій).

Виходячи з потреб посилення внутрішнього контролю службою проведено 110 позапланових перевірок у відділеннях Одеської, Черкаської, Подільської, Волинської та Харківської обласної дирекції, Полтавської, Львівської та Сімферопольської філій. Відповідно збільшились обсяги перевірок. Так, при перевірці кредитних операцій в 46

установах банку та Головному банку охоплено 851 кредит із загальним обсягом кредитування 2708,3 млн. грн., що в 7 разів більше в порівнянні з 2010 роком.

Аудиту підлягали основні напрямки діяльності: кредитування, операції з іноземною валютою, касові операції та депозитні операції, відкриття поточних рахунків та ідентифікація клієнтів, операції з платіжними картками. Крім того, кожна комплексна аудиторська перевірка охоплювала питання дотримання облікової політики банку та внутрішньобанківського контролю. З метою підвищення контролю за функціонуванням інформаційних систем протягом звітного періоду було проведено 42 перевірки з питань дотримання заходів щодо забезпечення належного рівня захисту інформаційних ресурсів. Під час аудиту оцінювалася ефективність та адекватність систем внутрішнього контролю, перевірялося дотримання вимог законодавства, якість виконання посадових обов'язків працівниками банку, рівень ризиків, притаманних діяльності банку та надавалися відповідні консультації і роз'яснення щодо здійснення банківських операцій.

Аудиторські звіти та висновки містять рекомендації щодо покращення роботи, вдосконалення систем внутрішнього контролю та мінімізації банківських ризиків та надавалися Наглядовій раді та Правлінню банку, керівникам перевірених структурних підрозділів. За результатами аудиту розроблялись плани заходів щодо усунення виявлених порушень та виконання рекомендацій, окремі недоліки та порушення були усунені під час аудиторських перевірок. Службою внутрішнього аудиту здійснюється контроль за виконанням заходів.

Висновок:

Результати перевірки Ревізійною комісією фінансово-господарської діяльності Публічного акціонерного товариства акціонерного банку «Укргазбанк» (далі – АБ «Укргазбанк») за підсумками 2011 фінансового року дають підстави стверджувати, що:

1. При здійсненні фінансово-господарської діяльності АБ «Укргазбанк», в цілому, додержується вимог чинного законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку України.
2. Перевіркою не виявлено викривлень та суттєвих помилок у фінансової звітності та бухгалтерському обліку Банку.
3. Звіти служби внутрішнього аудиту АБ «Укргазбанк» та зовнішнього аудитора (ПрАТ «КПМГ аудит») об'єктивно відображують достатній рівень

контролю та достовірності у відображенні результатів фінансово-господарської діяльності АБ «Укргазбанк».

4. Зважаючи на повну керованість та підконтрольність Національному банку України відхилень значень окремих економічних нормативів, показники та пропорції балансу АБ «Укргазбанк» станом на 1 січня 2012 року мають значення, що не порушують економічно допустимих рівнів для забезпечення захисту інтересів клієнтів, акціонерів та надійності банку.

На підставі вищевикладеного пропонуємо на загальних зборах акціонерів Банку:

- 1) Затвердити звіт Ревізійної комісії АБ «Укргазбанк» про результати перевірки фінансово-господарської діяльності банку за підсумками 2011-го фінансового року.
- 2) Затвердити річний звіт АБ «Укргазбанк» станом на 1 січня 2012 року.

Голова Ревізійної комісії

АБ «Укргазбанк»

Глущенко Ю.М.

Член Ревізійної комісії

АБ «Укргазбанк»

*з застереженням **
02.04.2012

Линник В.В.

Член Ревізійної комісії

АБ «Укргазбанк»

Страхова Н.Б.

** Підтверджую інформацію, додому мену
в інших проведених контрольних зго-
дів Держзінспекцією України
02.04.2012*
